

ONS DORP DE WERELD

Tien procent van de Belgische bevolking heeft een vreemde nationaliteit. In Vlaanderen gaat het om ongeveer zes procent. Ook in uw dorp wonen wellicht mensen van verschillende nationaliteiten. Elk van hen heeft zijn eigen verhaal en reden om hier te zijn. — TEKST EN FOTO'S: ANN VAN LOOCK

De kans is groot dat u zelf niet meer woont waar uw (groot)ouders geboren zijn. Het kan goed zijn dat uw vader verhuisde om dichterbij zijn werk te wonen. En uw moeder zou niet de eerste zijn die haar geboortestreek verliet voor de liefde van haar leven. De motieven van mensen die vandaag hun geboorteland achterlaten, zijn eigenlijk dezelfde. Sommigen komen ons land met een studentervisum binnen, anderen trouwen met iemand van hier of zijn op zoek naar meer welvaart en een beter leven. Mensen verhuizen zelden voor het plezier.

Ook dieren migreren

Migreren is iets heel natuurlijk, kijk maar naar de dieren. Nu eens hebben ze het te koud, dan weer te warm. Een andere keer is al het lekkers op, of voldoet hun broedplaats niet. Daarom start de pad na zijn winterslaap met de grote paddentrek, zwemt de tonijn elk jaar de ronde van de Middellandse Zee en vliegt de noordse stern (een zeevogel) van de noordpool naar de zuidpool. Helemaal verwonderlijk zijn de kilometers die de grijze walvis aflegt: 0,8 miljoen, of een retourticket aarde-maan.

Met of zonder visum

De meeste nieuwkomers in ons land zijn hier in het kader van een gezinshereniging (met eerder gemigreerde familieleden), als arbeidsmigrant (met een werkovereenkomst) of als student. Zij komen naar België met een visum, een toelating van hun land van herkomst. De meest vertegenwoordigde nationaliteiten zijn Fransen en Nederlanders, op ruime afstand gevolgd door Marokkanen, Polen, Turken en Duitsers. De meest zichtbare groepen zijn echter de Turken en de Marokkanen. Zij kwamen in de jaren zestig naar België om het 'vuile werk' op te knappen.

Een tweede groep nieuwkomers

komt België binnen zonder geldige papieren, bijvoorbeeld wegens een oorlog of omdat men in onmin leeft met de eigen overheid. Zij kunnen asiel aanvragen en zo hopen dat zij door de Belgische staat erkend worden als vluchteling. Mensen die kunnen bewijzen dat ze bij een terugkeer gevaar lopen, mogen tijdelijk of definitief in ons land verblijven. Vaak moeten zij jarenlang op een antwoord wachten. Dat leidt tot schrijnende situaties, zoals volledig geïntegreerde gezinnen die na meer dan vijf jaar worden teruggestuurd naar hun geboorteland. Slechts een tiende van de asielaanvragers wordt erkend als vluchteling. De anderen keren –vrijwillig of gedwongen– terug naar hun land of leiden hier een leven in de illegaliteit. Deze laatsten noemen we *sans papiers* of mensen zonder papieren.

Profiteurs?

Dat mensen gebruikmaken van hun (mensen)recht om te migreren, wordt hun niet altijd in dank afgenomen. Zij worden vaak gezien als profiteurs die onze sociale welvaart afnemen. Is dit niet al te gemakkelijk gezegd, zeker als men kijkt naar

De meeste nieuwkomers in ons land zijn hier in het kader van een gezinshereniging, als arbeidsmigrant of als student.

de voornaamste herkomstlanden van asielzoekers? Kosovo, Servië, Afghanistan of Congo kan men vandaag immers niet echt een paradijs op aarde noemen.

Tunesisch bestuurslid

Het samenleven van verschillende nationaliteiten schept unieke kansen tot ontmoeting. Wanneer we luisteren naar persoonlijke verhalen en elkaar op een andere manier leren kennen, komt er een opening naar meer begrip.

Neem nu *Ali Oueslati*. Hij is van oorsprong Tunesiër en woonde eerst in Frankrijk en Nederland voor zijn studie en beroep. Sinds 1996 woont Ali met zijn gezin in Nieuwmoer bij

Kalmthout. Hij kwam terecht in dit kleine dorpje van 1800 inwoners, waar hij voor de grote uitdaging stond om zich te integreren. Het sleutelbegrip hierbij was - en dat is het nog steeds - onder de mensen komen. Dit gebeurde op meerdere manieren. Eerst dankzij de kinderen: hen naar school brengen, schoolfeestjes enzovoort. Een andere manier om zich te integreren was het aansluiten bij een voetbalploeg. Zelfs de kleinste dorpen in ons land hebben immers een voetbalclub! Vijf jaar geleden werd hij lid van Landelijke Gilde Nieuwmoer. Sinds een jaar is hij daar ook bestuurslid omdat hij gevraagd werd. Ali vertelt dat het belangrijk is dat je als allochtoon pakt wat je op je pad tegenkomt en zelf de nodige

inspanningen doet. Men kan immers zichzelf veranderen, maar niet de wereld of maatschappij waarin men leeft.

In het bestuur neemt hij geen andere plaats in dan de rest. Hij organiseert mee de activiteiten en brengt nieuwe ideeën aan. Het interculturele aspect brengt Ali bewust niet binnen in de afdeling. Dit houdt hij voor de vrienden die een uitgesproken interesse hebben in zijn cultuur en eigen eetgewoontes. Zo heeft hij een heel goede band met de secretaris van de Gilde. *Leo Arnouts* is al een paar keer met Ali in Tunesië geweest en heeft ook al mogen genieten van zijn Tunesische kookkunsten. Volgens Leo is Ali echt een dorpsfiguur en iemand die zich heel gewoon gedraagt. “Zo moet het,” zegt hij, “wil men zich op een vlotte manier integreren.”

Ali vertelt dat hij nog steeds te maken krijgt met twee soorten mensen. De eerste groep behandelt hem als ‘gewone mens’ en ziet zijn nationaliteit eigenlijk niet meer als een probleem. Een tweede groep bestempelt hem nog altijd als “die bruine van naast de pastoor.” Zelf staat hij daar eigenlijk niet meer bij stil. Een allochtoon zal volgens hem immers altijd een buitenbeentje blijven. “Het belangrijkste is hoe je daar zelf mee omgaat en dat je er verder niet van wakker blijft liggen.”

Congolees koken

Bij de Landelijke Gilde van Relegem heeft men sinds kort een Afrikaanse familie onder zijn leden. De vrouw is dokter in Brussel. Ze woont in de straat van voorzitter *Jean Van Everbroeck*. Hij is dankzij de dorpsfeesten met hen in contact gekomen en intussen kookte de familie al eens Congolese gerechten op een Gildeactiviteit. Jean vertelt dat bij hen iedereen welkom is. “De Gilde een ideale manier om gezinnen in te burgeren in een dorp.”